

« ____ » січня 2023 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про застереження ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» щодо недопущення надалі
недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку
електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії»
та проєкту розпорядження «Про усунення порушень ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 16 листопада 2022 року № 1489 «Про проведення позапланової невиїзної перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової невиїзної перевірки від 06 грудня 2022 року № 423, НКРЕКП здійснено позапланову невиїзну перевірку дотримання ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) (далі – ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», ОСР, Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2021 року по 30 вересня 2022 року, за результатами якої складено Акт позапланової невиїзної перевірки від 15 грудня 2022 року № 360 (далі – Акт перевірки № 360).

ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» листом від 26 грудня 2022 року № 11360/04 надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта перевірки №360 (далі – Письмові пояснення Ліцензіата), які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом перевірки № 360 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p align="center">пункту 1 частини третьої статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон)</p> <p align="center">пункту 11 частини третьої статті 46 Закону</p> <p align="center">частини першої статті 75 Закону</p> <p align="center">підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p align="center">підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії (у Акті перевірки № 360 допущено технічну помилку, а саме зазначено підпункт 54 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії)</p>	<p>щодо обов'язку оператора системи розподілу дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку оператора системи розподілу укладати договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів;</p> <p>якою встановлено, що розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, між учасниками цього ринку здійснюються, зокрема, відповідно до укладених договорів у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку, правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;</p> <p>щодо обов'язку ліцензіата укладати договори, які є обов'язковими для здійснення ліцензованої діяльності, та виконувати умови цих договорів;</p> <p>щодо обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.</p>

До НКРЕКП надійшов лист ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ» (далі - НЕК «УКРЕНЕРГО», ОСП) від 06.09.2022 № 01/38230 щодо наявної заборгованості окремих учасників ринку електричної енергії, зокрема ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 06.09.2022 № 01/38230 за оперативною інформацією станом на **01.09.2022** заборгованість ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **244,0 млн грн (з ПДВ).**

НЕК «УКРЕНЕРГО» додатково листом від 28.10.2022 № 01/47851 із додатками до нього повідомила НКРЕКП, що згідно з даними бухгалтерського обліку станом на **30.09.2022**, заборгованість ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **264 716 781,04 грн.**

Між НЕК «УКРЕНЕРГО» та ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» укладено договір про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління № 0530-03041 (далі – Договір № 0530-03041).

НЕК «УКРЕНЕРГО» надала до НКРЕКП акт звірки взаємних розрахунків за Договором № 0530-03041 за період з 01.07.2019 по 30.09.2022, який підписано НЕК «УКРЕНЕРГО».

Відповідно до зазначеного акта звірки взаємних розрахунків загальна сума заборгованості ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, наданих протягом січня 2021 року – вересня 2022 року, відповідно до акта звірки взаємних розрахунків складає **264 716,781 тис. грн (з ПДВ) (станом на 30.09.2022).**

Комісією з проведення перевірки на основі даних, наданих НЕК «УКРЕНЕРГО» на запити НКРЕКП, а також відображених НЕК «УКРЕНЕРГО» у формі звітності № 16-НКРЕКП-моніторинг-передача (місячна) «Звіт про рівень розрахунків», яка затверджена постановою НКРЕКП від 29.03.2019 № 450 (далі – форма звітності № 16 НКРЕКП-моніторинг-передача), здійснено аналіз стану заборгованості Товариства перед оператором системи передачі за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління протягом січня 2021 року – вересня 2022 року.

Відповідно до пункту 3.6 Інструкції щодо заповнення форми звітності № 16-НКРЕКП-моніторинг-передача, інформація щодо заборгованості за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зазначається станом на 20-те число місяця, наступного за звітним.

Відповідно до даних форми звітності № 16-НКРЕКП-моніторинг-передача, яка була подана НЕК «УКРЕНЕРГО» до НКРЕКП, загальна сума заборгованості ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, наданих протягом січня 2021 року – серпня 2022 року, станом на **20.09.2022 складає **205 620,05 тис. грн (без ПДВ).****

Довідково комісія з перевірки зазначає, що **станом на 20.10.2022** заборгованість складає **220 597,32 тис. грн (без ПДВ).**

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата

Внаслідок несплати ПАТ «Азот» за електроенергію у 2015-2016 роках, збільшення заборгованості ПАТ «Черкасиобленерго» перед ДП «Енергоринок» та застосування НКРЕКП регуляторних заходів впливу виник дефіцит обігових коштів.

Постановами НКРЕКП протягом 2015-2017 років встановлювався «нульовий» алгоритм розподілу грошових коштів на поточний рахунок Товариства та додаткові щодобові відрахування в ОРЕ, що призвели до недоотримання ПАТ «Черкасиобленерго» за 2015-2017 роки коштів на

виконання капітальних ремонтів, інвестиційних програм та здійснення виробничо-господарської діяльності.

Крім цього, постановами НКРЕКП затверджувались вилучення зі структури тарифів (коригування витрат) Товариства, що призвело до зменшення тарифів на розподіл та постачання електроенергії, загальної суми доходів від реалізації електроенергії, надання послуг з розподілу та надходження коштів на поточний рахунок ПАТ «Черкасиобленерго».

Виникнення заборгованості ПАТ «Черкасиобленерго» перед НЕК «Укренерго» за 2021 рік також спричинене збільшенням фактичних обсягів купівлі електроенергії в 1,2 раза від затверджених НКРЕКП та незбалансованістю цін в структурі тарифів Товариства на купівлю електроенергії для компенсації ТВЕ.

Також мав місце значний дефіцит обігових коштів на надання послуг із стандартного та нестандартного приєднання електроустановок замовників у 2021 році, фінансування якого здійснювалось за рахунок тарифів Товариства на послуги з розподілу електроенергії.

Водночас надходження коштів у першочерговому порядку спрямовувались ПАТ «Черкасиобленерго» на виконання ремонтів та інвестиційної програми для забезпечення надійності електромереж та підготовки до осінньо-зимового періоду.

За 9 місяців 2022 року відбулось зменшення чистої виручки Товариства від надання послуг з розподілу електроенергії на 19% в порівнянні з обсягами, врахованими при формуванні тарифів на 2022 рік.

Ліцензіат також зазначає, що для вирішення питання погашення заборгованості перед НЕК «Укренерго» у Товариства існує резерв стягнутих за рішенням суду коштів з ПАТ «Азот».

Також, листом від 30.09.2022 № 8172/09-03 ПАТ «Черкасиобленерго» зверталось до НЕК «Укренерго» щодо врегулювання заборгованості шляхом розстрочення, на що отримало відповідь від 14.10.2022 № 01/45596 про неможливість розстрочення боргу, тому що такі дії можуть бути витлумачені НКРЕКП як порушення Ліцензійних умов.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Застерегти ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) щодо недопущення надалі недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» у строк до 01 липня 2023 року забезпечити безумовне виконання умов договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення у повному обсязі розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, про що у строк до 20 липня 2023 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Черкаській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про застереження ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» щодо недопущення надалі недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду ___ січня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової невиїзної перевірки від 15 грудня 2022 року № 360, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 16 листопада 2022 року № 1489 «Про проведення позапланової невиїзної перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», та посвідчення на проведення позапланової невиїзної перевірки від 06 грудня 2022 року № 423, встановлено, що ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

пунктів 1 та 11 частини третьої статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку оператора системи розподілу дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та укладати договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів;

частини першої статті 75 Закону України «Про ринок електричної енергії», якою встановлено, що розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, між учасниками цього ринку здійснюються, зокрема відповідно до укладених договорів у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку, правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

підпункт 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії щодо обов'язку ліцензіата укласти договори, які є обов'язковими для здійснення ліцензованої діяльності, та виконувати умови цих договорів;

підпункт 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії щодо обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Застерегти ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) щодо недопущення надалі недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової невіїзної перевірки від 15 грудня 2022 року № 360, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 16 листопада 2022 року № 1489 «Про проведення позапланової невіїзної перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

пункту 11 частини третьої статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині обов'язку оператора системи розподілу виконувати умови договорів, укладання яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;

частини першої статті 75 Закону України «Про ринок електричної енергії», якою встановлено, що розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, між учасниками цього ринку здійснюються, зокрема відповідно до укладених договорів у порядку,

визначеному цим Законом, правилами ринку, правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії щодо обов'язку ліцензіата укладати договори, які є обов'язковими для здійснення ліцензованої діяльності, та виконувати умови цих договорів;

підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії щодо обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 липня 2023 року забезпечити безумовне виконання умов договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом здійснення у повному обсязі розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, про що у строк до 20 липня 2023 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Черкаській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський